

WIJNKEURING
VAN DE LAGE LANDEN

UITSLAG 2023

Wijnen, wijngaarden en
druivenrassen

Inhoud

Inhoud	3
Introductie	4
De keuring	5
Deelnemende wijngaarden en wijnen	5
<i>Wijngaarden</i>	6
<i>Wijnen</i>	8
Categorie	8
Smaak	8
Hout	9
Oogstjaren	10
Mono-Cépage of Cuvée	10
Rassen	11
<i>Kenmerken van de gouden wijnen</i>	14
Uitslag	15
<i>Medaillespiegel van de Wijnkeuring 2023</i>	16
<i>Maximale Score</i>	17
<i>Gouden Medailles</i>	18
<i>Zilveren Medailles</i>	20
<i>Bronzen Medailles</i>	24
Druivenrassen	29
Bronnen	35

De Wijnkeuring 2023 is mede mogelijk gemaakt door Stichting
Dranken Examens en Normering (SDEN)

Data analyse en verslag door Lianne Crone @DataMathica

Introductie

Jaarlijks organiseert Stichting Wijninstituut Nederland (WIN) de Wijnkeuring van de Lage Landen, waarbij wijnen van Belgische en Nederlandse wijngaarden worden gekeurd.

In dit boekje staat de keuring van 2023 beschreven met de organisatie, de deelnemers en de uitslag. Daarnaast is er een beschrijving bijgevoegd van de meestgebruikte druivenrassen in de wijnen van deze keuring.

Zondag 10 september 2023 is de uitslag van deze wijnkeuring bekend gemaakt tijdens een feestelijke uitreiking van de ereprijzen bij Kasteel Amerongen, gevolgd door een proeverij van de bekroonde wijnen.

De keuring

Stichting Wijninstituut Nederland (WIN) organiseert jaarlijks de Wijnkeuring van de Lage Landen voor wijngaarden in Nederland en België. Het keuren vindt plaats bij het *Weinbauamt in Neustadt an der Weinstrasse*, waar de wijnen tegelijk met Duitse wijnen in de Landespraemierung worden gekeurd. Op een aantal momenten in het jaar worden op deze manier meer dan 15.000 Duitse wijnen gekeurd. Een vaste, onafhankelijke organisatie van getrainde wijnproevers beoordeelt de wijnen blind en objectief op kwaliteit.

De wijngaardenier ontvangt een oorkonde wanneer een wijn voldoet aan de regelgeving en is onderscheiden met een keurzegel, bronzen, zilveren of gouden medaille. Tevens mogen ze dan een medaillesticker of keurzegel op deze wijnen plakken.

Een wijn onderscheiden met een medaille of zegel staat symbool voor een geteste wijn van gegarandeerde, bovengemiddelde kwaliteit:

'Deze wijn werd anoniem onderworpen aan een kritische kwaliteitscontrole door een neutrale commissie bestaande uit experts uit onder meer de wijnbouw, gastronomie, handel en wijnjournalistiek.'

Deelnemende wijngaarden en wijnen

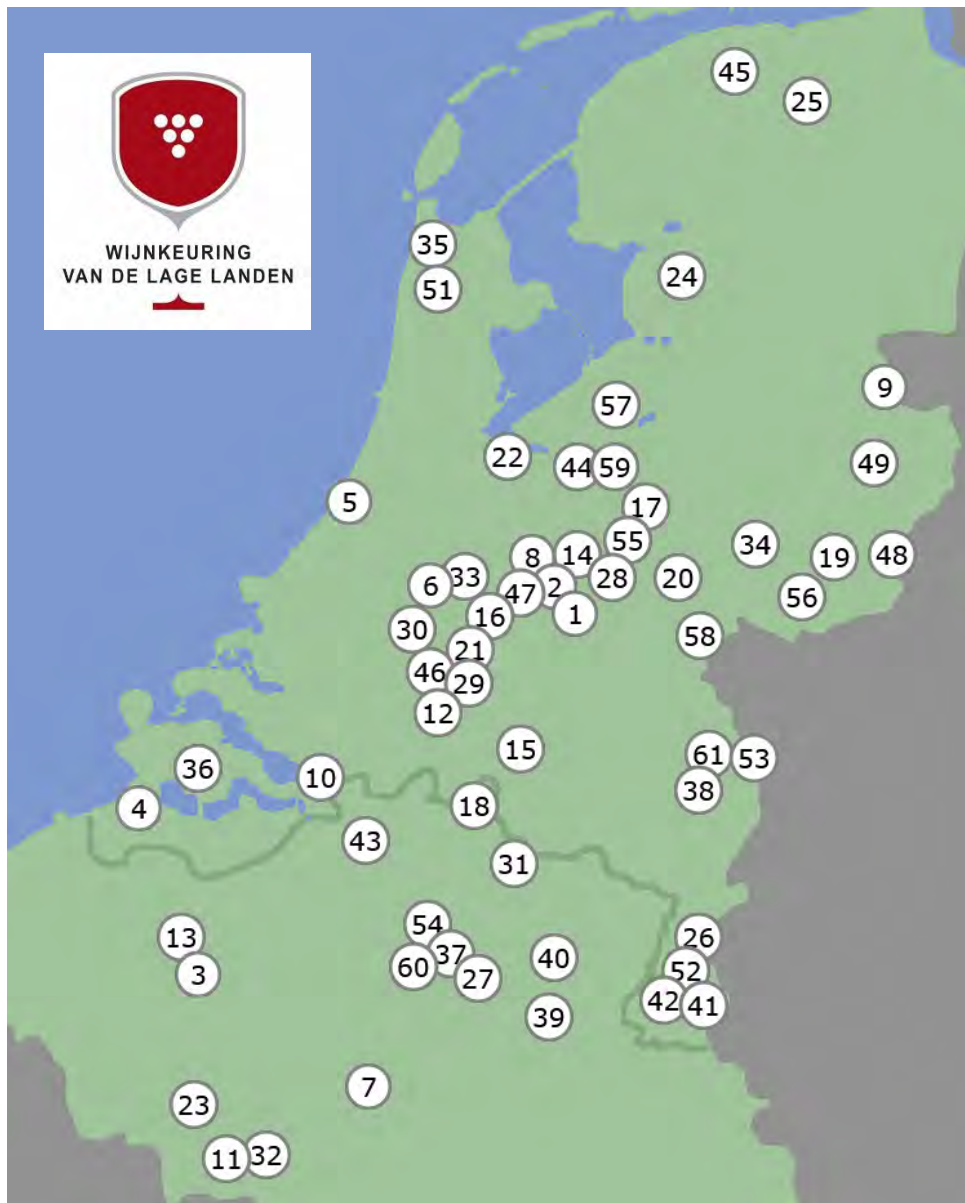

Het aantal deelnemers aan de wijnkeuring van 2023 is groter dan vorig jaar (in 2022 deden 58 wijngaarden mee met 238 wijnen).

<i>Aantal</i>	Wijngaarden	Wijnen
België	15	67
Nederland	46	204

Wijngaarden

Op de volgende pagina's staan de locaties en namen van de deelnemende wijngaarden. Zoek op internet met wijngaardnaam en het woord 'wijngaard' voor meer informatie over elke deelnemer.

1 Auansati	33 Vinum Verum
2 Betuws Wijndomein	34 Wijnboerderij 't Heekenbroek
3 Carrijn	35 Wijndomein De Koen
4 Catharinahoeve - Elmare	36 Wijndomein En Passant
5 Chateau Deux Filles	37 Wijndomein Haksberg
6 Chateau Du Tets	38 Wijndomein Kapèlkeshof
7 Coteaux Des Avelines	39 Wijndomein Kitsberg
8 De Nieuwe Fontein	40 Wijndomein Sassenbroek
9 De Wijnmakers	41 Wijndomein St. Martinus
10 Domaine De Brabantse Wal Onze-Wijngaard	42 Wijndomein Veurs
11 Domaine Du Chant D'Eole	43 Wijndomein Vigna
12 Domein De Lage Wijn Aard	44 Wijngaard Aan De Breede Beek
13 Domein De Roscam	45 Wijngaard De Frysling
14 Domein Tussen Rug En Rijn	46 Wijngaard De Linie
15 Druiventuin Rubinus	47 Wijngaard De Rijsakker
16 Familie Keijts	48 Wijngaard Hesselink
17 Farm Fields	49 Wijngaard Hof Van Twente
18 Het-Welvaeren	50 Wijngaard Hoog Beek En Royen
19 Hof Detharding	51 Wijngaard Koopman
20 Keulenhof	52 Wijngaard Kruisboom
21 Kornsche Wijngaard	53 Wijngaard 't Hanik
22 Land En Boschzigt	54 Wijngaard Ten Gaerde
23 Le Vignoble De Sirault	55 Wijngaard Zuid-Veluwe
24 Maronesse	56 Wijngoed Montferland
25 Op Joarum	57 Wijngoed Wilgenhorst
26 Overst	58 Wijnhoeve De Heikant
27 Petrushoeve	59 Wijnhoeve Middeldorp
28 Rhenens Wijndomein	60 Wijnkasteel Vandeurzen
29 Sint-Catharinadal	61 Wijnmakerij Zaerums Genieten
30 Smaak Van Bilderhof	
31 Verlooy Winery	
32 Vignoble des Agaises	

Wijnen

Bij het inschrijven voor de wijnkeuring geven de wijnboeren van elke ingestuurde wijn de categorie, kleur, smaak, oogstjaar, het gebruik van hout en de druivenrassen door. Op basis van deze informatie zijn de volgende grafieken gemaakt. Deze geven een duidelijk overzicht van de wijnen die hebben meegedaan aan de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023. Ook schetsen ze een beeld van de wijnen die in Nederland en België worden gemaakt.

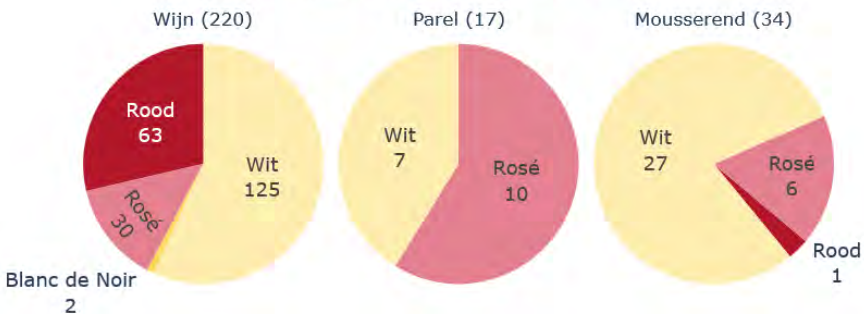
Categorie

In de wijnkeuring wordt onderscheid gemaakt tussen (stille) wijnen, mousserende wijnen en parelwijnen. De mogelijke kleuren in de drie categorieën zijn: wit, rosé en rood. Over het algemeen worden witte wijnen gemaakt van witte of grise druiven. De term Blanc de Noir geeft aan dat de witte wijn is gemaakt van blauwe druiven. De rosés en rode wijnen zijn gemaakt met blauwe druiven.

In totaal hebben 59 van de 61 deelnemende wijngaarden minstens één stille wijn ingestuurd. Mousserende wijn kwam van 19 wijnboeren en de parelwijnen komen van 13 verschillende wijngaarden.

Onderstaande cirkeldiagrammen laten de verdeling van de kleuren per categorie (wijn, mousserend en parel) zien.

Aantal wijnen per categorie

Smaak

Stille wijnen zijn er in verschillende stijlen: droog, halfdroog, halfzoet of zoet. Dit wordt bepaald door de hoeveelheid

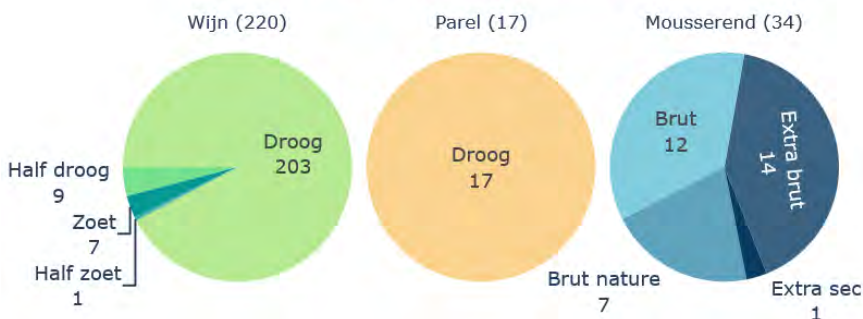

restsuiker in de wijn. Parelwijnen zijn er ook in verschillende stijlen: droog, halfdroog en mild.

Ook de smaakverdeling bij mousserende wijnen is gebaseerd op de hoeveelheid suiker in de wijn. Van droog tot zoet is dit extra brut, brut, extra sec, sec, demi sec, doux. De term brut nature mag alleen worden gebruikt voor wijnen waaraan geen suiker meer is toegevoegd na de tweede vergisting.

Zowel de stille wijnen als de parelwijnen in de keuring zijn voornamelijk droog. Dit jaar zijn er 17 wijnen zoet, halfzoet of halfdroog. Dat is 70% meer dan in 2022, toen slechts 10 wijnen niet droog waren. Bij de mousserende wijnen zien we dat er meer verschillende stijlen zijn ingezonden.

Aantal wijnen per smaak

Hout

Wijngaardeniers kunnen bij de vergisting of rijping gebruikmaken van hout in de vorm van vaten, houten staven of houtsnippers.

Deze technieken werden slechts bij op 2 mousserende wijnen gebruikt. Ook bij ruim een derde van de stille wijnen is hout toegepast. Dit is iets minder dan in de keuring van 2022.

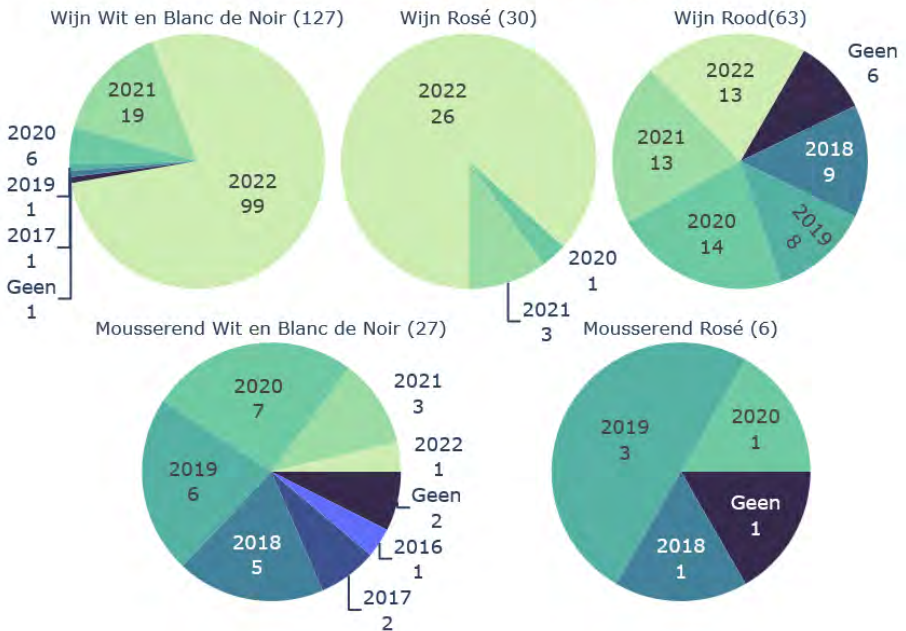
	Geen Hout	Hout
<i>Wijn Wit en Blanc de Noir</i>	102	25
<i>Wijn Rosé</i>	29	1
<i>Wijn Rood</i>	8	55
Totaal	139	81

Oogstjaren

De wijngaardeniers hebben ook dit jaar weer vooral hun jongste wijnen voor de keuring ingezonden: 154 wijnen komen uit oogstjaar 2022. De parelwijnen komen op twee na ook allemaal uit dat oogstjaar (1 uit 2019 en 1 uit 2021). Voor de rode wijnen geldt dat ze veelal tussen de één tot vijf jaar oud zijn. Een wijn gemaakt van oogsten uit meerdere jaren heeft geen jaartal op het etiket staan.

Onderstaande grafieken tonen het aantal wijnen per wijnjaar in deze keuring. Omdat bijna alle parelwijnen uit 2022 komen, is hier geen grafiek van bijgevoegd.

Aantal wijnen per wijnjaar

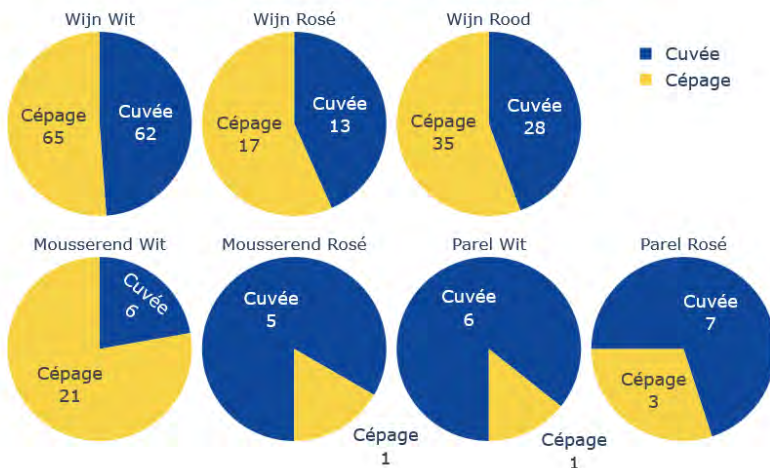
Mono-Cépage of Cuvée

Bij de aanmelding voor de wijnkeuring hebben wijngaardeniers aangegeven welke druivenrassen ze voor een wijn hebben gebruikt. Per categorie hebben we een verdeling gemaakt van de wijnen die van één ras (monocépage) zijn gemaakt en de wijnen die uit meerdere rassen bestaan (cuvée of assemblage).

In de keuring van 2023 waren 143 monocépages en 128 cuvées. Er zijn relatief meer cuvées dan in 2022, toen waren er 157 monocépages en 81 cuvées ingezonden.

In de diagrammen hieronder is de verdeling per categorie te zien. De mousserende rode wijn van deze keuring is een cuvée.

Aantal mono-cépage en cuvée wijnen

Rassen

Onderstaande lijsten met meest gebruikte druivenrassen zijn gemaakt op basis van de door de wijngaardeniers opgegeven informatie. Als een ras in de lijst van een wijn voorkomt dan telt deze één keer mee, ongeacht of het ras als eerste of als laatste wordt genoemd.

Wijngaarden

Johanniter, Sauvignier Gris en Solaris zijn het populairst onder de deelnemende wijngaarden uit Nederland en België. Meer dan de helft van de wijnboeren die mee hebben gedaan met de wijnkeuring 2023, heeft wijn gemaakt van Johanniter. 46% van de wijngaarden hebben wijn gemaakt van Sauvignier Gris en 43% van Solaris.

Het blauwe druivenras Cabernet Cortis is door bijna 30% van de wijngaardeniers verwerkt in een wijn en ongeveer 1 op de 5 wijnboeren maakt wijn van Regent, Pinot Noir en Rondo.

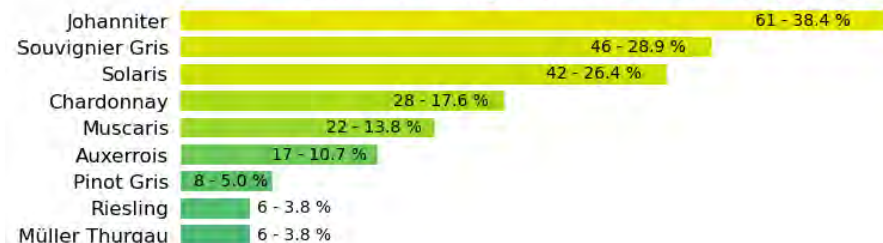
In de volgende tabel staan voor de meestgebruikte rassen het aantal wijngaarden dat minstens één wijn met het genoemde ras heeft gemaakt.

Ras	Aantal wijngaarden
<i>Johanniter</i>	32
<i>Souvignier Gris</i>	28
<i>Solaris</i>	26
<i>Cabernet Cortis</i>	18
<i>Muscaris</i>	18
<i>Regent</i>	13
<i>Chardonnay</i>	11
<i>Pinot Noir</i>	11
<i>Rondo</i>	10
<i>Cabaret Noir</i>	8
<i>Cabernet Cantor</i>	8
<i>Pinotin</i>	7
<i>Auxerrois</i>	6

Wit en Blanc de Noir

De rassen Johanniter, Souvignier Gris en Solaris zijn in 37,9% (61), 28,6% (46) en 26,1% (42) van de witte of blanc de noir-wijnen gebruikt. Zowel als monocépage als onderdeel van de assemblage. Hieronder staat een lijst met de rassen die in minstens 6 witte en blanc de noir wijnen zijn verwerkt.

Rassen in wit (wijn, mousserend en parel)

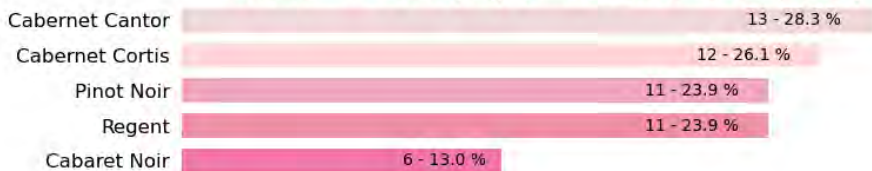
Aantal en percentage witte wijnen met betreffende ras

Overige druiven die in Nederland en België worden verbouwd en gebruikt voor het maken van witte wijnen zijn Albarino, Auxerrois, Bacchus, Bronner B, Cabaret Noir, Cabernet Blanc, Cabernet Cortis, Calardis, Gewürztraminer, Grüner Veltliner, Helios, Kerner, Merzling, Meunier N, Ortega B, Phoenix B, Pinot Blanc, Pinot Noir, Pinotin, Regent, Sauvignac, Villaris en Viognier.

Rosé

De Cabernet Cortis is net als vorig jaar vaak favoriet voor het maken van rosés. Toch zijn er ook ongeveer evenveel rosés gemaakt met Cabernet Cantor, Regent en Pinot Noir. Hieronder staat de top 5 druivenrassen die gebruikt zijn in de 46 rosés (wijn, mousserend en parel).

Rassen in rosé (wijn, mousserend en parel)

Aantal en percentage rosé wijnen met betreffende ras

De volgende rassen zijn hooguit vijf keer genoemd in de rassenlijsten van de deelnemende rosés: Acolon, Cabernet Dorsa N, Cabernet Franc, Chardonnay, Dornfelder, Gamay N, Johanniter, Lemberger, Merlot N, Meunier N, Monarch, Muscaris, Muscat Bleu N, Palatina, Pinot Blanc, Pinotin, Rondo, Salomé, Satin Noir N en Tempranillo.

Rood

Voor rode wijn worden Regent (35.9%) en Cabernet Cortis (31,2%) het meest gebruikt. In de grafiek op de volgende pagina staat een lijst met rassen die minstens 6 keer zijn gebruikt in de 63 rode wijnen en 1 rode mousserend wijn.

Overige rassen in de rode wijnen van de keuring van 2023 zijn Acolon, Bolero, Cabaret Noir, Cabernet Dorsa N, Cabertin, Frühburgunder N, Merlot, Monarch, Solaris en Tempranillo (maximaal vijf keer genoemd in de rassenlijsten).

Rassen in rood (wijn, mousserend en parel)

Aantal en percentage rode wijnen met betreffende ras

Kenmerken van de gouden wijnen

Gouden medailles worden uitgereikt aan bijzondere wijnen. Wat maakt deze wijnen zo bijzonder? Het antwoord op deze vraag kunnen wij niet geven, maar de gegevens van alle wijnen geven wel een kijkje in de keuken van deze excellente wijnboeren.

Vrijwel alle gouden wijnen zijn droog. Daarnaast zijn er 4 zoete wijnen en 1 mousserend brut met een gouden medaille.

Alle rode wijnen met een gouden medaille zijn op hout gerijpt. Bijzonder is ook dat 4 witte wijnen met houtrijping goud hebben ontvangen. De overige witte wijnen en rosés met goud hebben geen houtrijping gehad.

19 wijnen zijn van één ras gemaakt en 16 wijnen bestaan uit meerdere rassen. In de rassenlijsten van de gouden wijnen zijn de volgende rassen genoemd (wijn, mousserend en parel).

Kleur

Wit en Blanc de Noir

Rosé

Rood

Rassen

Souvignier Gris, Solaris, Johanniter, Muscaris, Chardonnay, Pinot Blanc, Bacchus, Gewürztraminer, Riesling, Villaris

Cabaret Noir, Cabernet Cortis, Muscaris, Muscat Bleu N, Palatina, Rondo

Cabernet Cortis, Pinotin, Regent, Cabaret Noir, Cabernet Cantor, Pinot Noir

Uitslag

Het keuren van de wijnen gebeurt bij het wijnkeuringsbedrijf *Weinbauamt* in Duitsland. Een team van onafhankelijke experts proeft blind onze Nederlandse en Belgische wijnen, te midden van meer dan 10.000 Pfälzer wijnen in de Landesprämierung.

De wijnkeurders beoordelen iedere wijn op geur, smaak en harmonie en geven een score tussen de 0 en 5. Het gemiddelde van deze cijfers leidt tot de uiteindelijke puntenbeoordeling. De punten wordt vervolgens vertaald naar medailles en zegels.

4,5 - 5,00 punten	Goud
4,0 - 4,49 punten	Zilver
3,5 - 3,99 punten	Brons
3,0 - 3,49 punten	Zegel

De verdeling van de medailles is overgenomen van de Kammerpreismünze van de Prämierung. Medailles zijn er enkel voor wijnen die in de kwaliteitskeuring een puntenaantal hebben gekregen dat beduidend hoger is dan het gemiddelde en zich qua smaak en kwaliteit positief onderscheiden.

Medaillespiegel van de Wijnkeuring 2023

Goud

Zilver

Brons

Het aantal medailles in de wijnkeuring van de Lage Landen was nog nooit zo hoog. Met de mooie, rijpe oogst van de zonnige zomer 2022 en de groeiende kennis en ervaring hebben de wijnboeren van de Lage Landen laten zien dat zij smaakvolle en karaktervolle wijnen maken die internationaal meedoen.

Onze wijnboeren hebben in de afgelopen jaren al laten zien dat zij in alle categorieën excellente gouden wijnen produceren. Met de wijnkeuring van 2023 is voor het eerst ook de hoogste tree van het podium bereikt voor stille rosés: in de categorie wijn rosé zijn twee wijnen bekroond met een gouden medaille.

Deze uitslag van de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023 bewijst dat in Nederland en België kwalitatief goede stille wijnen, mousserende wijnen en parelwijnen worden gemaakt.

Wij feliciteren alle wijnboeren met de mooie resultaten.

In de tabel staat het aantal medailles per wijncategorie.

	Wijnkeuring 2023		
<i>Aantal Medailles</i>	Goud	Zilver	Brons
Wijn Wit	17	38	47
Wijn Rosé	2	7	11
Wijn Rood	12	20	15
Mousserend Wit	1	8	13
Mousserend Rosé	-	2	1
Mousserend Rood	-	1	-
Parel Wit	1	5	-
Parel Rosé	2	8	-

Maximale Score

Bij de keuring bij het *Weinbauamt in Neustadt an der Weinstrasse* wordt elke wijn beoordeeld met een score gelijk aan het gemiddelde van de punten die door de wijnkeurders tijdens het proeven zijn toegekend aan de wijn.

Voor uitzonderlijke en bijzondere wijnen is het mogelijk dat alle keurders unaniem de hoogste score van 5 geven waardoor het punten gemiddelde van de betreffende wijn de maximale score 5 krijgt.

In de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023 hebben maar liefst 2 wijnen de maximale score van 5 gekregen. Deze wijnen zijn:

Betuws Wijndomein

LingeRood Cuvée Signature (2021, wijn rood, droog)

Wijngaard Hesselink

Strowijn 2017 (2017, wijn wit, zoet)

Gouden Medailles

Een gouden medaille wordt toegekend aan wijnen die gemiddeld 4,5 of meer punten hebben gekregen van de keurders. In 2023 zijn 35 wijnen met goud onderscheiden.

Wijnen met een gouden medaille bij de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023 zijn (in alfabetische volgorde per wijngaard):

Auansati

Auansati Wit 2022 (2022, wijn wit, droog)

Betuws Wijndomein

LingeWit Edelzoet (2022, wijn wit, zoet)

LingeWit Cuvée (2022, wijn wit, droog)

LingeWit Johanniter (2022, wijn wit, droog)

LingeWit Cuvée Barrique (2022, wijn wit, droog)

LingeRood Cuvée Signature (2021, wijn rood, droog)

LingeRood Cuvée Signature (2019, wijn rood, droog)

LingeRood Cuvée Signature (2018, wijn rood, droog)

LingeRood Cuvée Barrique (2021, wijn rood, droog)

LingeParel Wit (2022, parel wit, droog)

De Nieuwe Fontein

Lange Gart (2022, wijn wit, droog)

Jaantje (2022, wijn rosé, droog)

Goijert (2022, parel rosé, droog)

Hof Detharding

Hadewych Prestige 2022 (2022, wijn wit, droog)

Keulenhof

Cuvée Kwartet (2022, wijn wit, droog)

Optimum (2022, wijn rosé, droog)

Wijnboerderij 't Heekenbroek

Nieuw Tivoli Rood Barrique (2018, wijn rood, droog)

Johanniter brut (2019, mousserend wit, brut)

Wijndomein De Koen

Nagenieten (2022, wijn wit, zoet)
Westfriese Parel (2022, parel rosé, droog)

Wijndomein Haksberg

Nanna (2022, wijn wit, zoet)
Rocopo (2020, wijn rood, droog)

Wijndomein Kapèlkeshof

One (2021, wijn wit, droog)

Wijndomein Kitsberg

Chardonnay (2022, wijn wit, droog)
Chardonnay "Krachtig" (2022, wijn wit, droog)
Pinot blanc (2022, wijn wit, droog)

Wijndomein St. Martinus

Johannes (Geen, wijn rood, droog)
Cuvée Prestige 2018 (2018, wijn rood, droog)

Wijngaard De Frysling

Frysling rood (2018, wijn rood, droog)

Wijngaard De Linie

De Linie Cuvée Wit (2022, wijn wit, droog)

Wijngaard Hesselink

Strowijn 2017 (2017, wijn wit, zoet)

Wijngaard Hof Van Twente

Twentewijn Solaris (2022, wijn wit, droog)
Twentewijn Sueterie Rood Select (2020, wijn rood, droog)

Wijngoed Montferland

Wals Prestige (2018, wijn rood, droog)

Wijnhoeve Middeldorp

Cabernet Cantor Barrique (2021, wijn rood, droog)

Zilveren Medailles

Een zilveren medaille wordt uitgereikt aan wijnen die gemiddeld 4 tot 4,5 punten hebben gekregen van de keurders. In 2023 zijn 89 wijnen met zilver onderscheiden.

Wijnen met een zilveren medaille bij de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023 zijn (in alfabetische volgorde per wijngaard):

Auansati

Auansati Rosé 2021 (2021, wijn rosé, droog)

Auansati Monarch 2022 (2022, wijn rood, droog)

Betuws Wijdomein

LingeWit Sauvi (2022, wijn wit, droog)

LingeBruut (2020, mousserend wit, extra brut)

LingeParel Rosé (2022, parel rosé, droog)

Chateau Deux Filles

Voorschoten wit (2022, wijn wit, droog)

Chateau Du Tets

Rondo superieur (24 mnd barri) (2020, wijn rood, droog)

Rondo (2021, wijn rood, droog)

Coteaux Des Avelines

Sensation (2022, wijn wit, droog)

Révélation (2022, wijn wit, droog)

Exception (2022, wijn wit, droog)

Domaine De Brabantse Wal Onze-Wijngaard

Groot Geluk (2022, wijn wit, droog)

Met Liefde (2022, wijn wit, droog)

Domein Tussen Rug En Rijn

Elsterrood (2021, wijn rood, droog)

Het-Welvaeren

Den Toren Wit (2022, wijn wit, droog)

Keulenhof

- Mussenberg (2022, wijn wit, droog)
- Parel van Elst wit (2022, parel wit, droog)
- Parel van Elst rosé (2022, parel rosé, droog)

Kornsche Wijngaard

- Die Witte uit Duse (2022, wijn wit, droog)

Land En Boschzigt

- Souvignier gris-solaris (2022, wijn wit, droog)
- Souvignier-gris Extra Brut (2020, mousserend wit, extra brut)

Le Vignoble De Sirault

- Le Prévotín (2022, wijn rood, droog)

Maronesse

- Cabernet Cantor (2018, wijn rood, droog)
- Fruitige Special (2022, wijn rood, droog)
- Polderparel (2019, parel rosé, droog)

Overst

- Ozze Overst (2022, wijn wit, droog)

Petrushoeve

- Petrushoeve Muscaris (2022, wijn wit, half droog)

Rhenens Wijndomein

- Rhenens Wit (2022, wijn wit, droog)
- Rhenens Wit (2022, wijn wit, droog)
- Rhenens Pareltje (2022, parel wit, droog)

Smaak Van Bilderhof

- Johanniter (2021, wijn wit, droog)
- Dordtsche Brut (2020, mousserend wit, brut)

Vignoble des Agaises

- Ruffus- Brut rosé (Geen, mousserend rosé, extra brut)

Wijnboerderij 't Heekenbroek

- Johanniter (2022, wijn wit, droog)

Wijndomein De Koen

- Eerste Pluk (2022, wijn rosé, droog)
- Langedijker Rode (2022, wijn rood, droog)
- Samen Rood (2021, wijn rood, droog)
- Langedijker Bubbels (2022, Parel Wit, Droog)

Wijndomein En Passant

- En Passant Bravoure (2020, wijn rood, droog)

Wijndomein Haksberg

- Cinera (2022, wijn wit, droog)
- Alcedo (2022, wijn rosé, droog)

Wijndomein Kapèlkeshof

- Rosé Sjiek (2022, wijn rosé, droog)
- Turfstaeker (2022, wijn rood, droog)

Wijndomein St. Martinus

- Zusje (2022, Wijn Wit, Zoet)
- Vriendschap (2021, wijn wit, droog)
- Vriendschap (2022, wijn wit, droog)
- Oostwegel WIJn 265 Wit (2022, wijn wit, droog)
- Bergdorpje Wit 2022 (2022, wijn wit, droog)
- Bergdorpje Rosé (2022, wijn rosé, droog)
- 7-Zonden (Geen, wijn rood, droog)
- Bergdorpje Rood (Geen, wijn rood, droog)
- Oostwegel WIJn 265 Rood (Geen, wijn rood, droog)
- Brut Prestige 2016 (2016, mousserend wit, brut nature)
- Pareltje van Anneline (2019, mousserend rosé, brut)
- Verboden Liefde 2021 (2021, mousserend rood, extra sec)
- Bruisend Bergdorpje (2022, parel wit, droog)
- Limburgs Parelke (2022, parel rosé, droog)

Wijndomein Vigna

- Benjamin (2020, wijn rood, droog)

Wijngaard 't Hanik

- Joost (2022, wijn wit, droog)
- De Dorstige Das (2022, wijn wit, droog)

Wijngaard Aan De Breede Beek

Muscaris (2022, wijn wit, droog)
Johanniter (2021, wijn wit, droog)
Johanniter (2022, wijn wit, droog)

Wijngaard De Frysling

Frysling Brûswyn Johanniter (2020, mousserend wit, brut)
Frysling Brûswyn Brut (2020, mousserend wit, brut)
Frysling Brûswyn Brut Nature (2019, mousserend wit, brut nature)
Frysling Frysante Rosé (2022, parel rosé, droog)

Wijngaard De Rijsakker

Rondo (2020, wijn rood, droog)

Wijngaard Hesselink

Johanniter (2021, wijn wit, droog)
Chardonnay Barrique (2022, wijn wit, droog)
Chardonnay "Fris" (2022, wijn wit, droog)
Chardonnay Barrique "vet" (2022, wijn wit, droog)
Rosé (2022, wijn rosé, half droog)
Regent Barrique 2018 2nd Edition (2018, wijn rood, droog)

Wijngaard Hof Van Twente

Twentewijn Johanniter (2022, wijn wit, droog)
Twentewijn Sueterie Rosé (2022, wijn rosé, droog)
Twentewijn Regent Barrique (2019, wijn rood, droog)

Wijngaard Hoog Beek En Royen

Johanniter (2022, wijn wit, droog)

Wijngaard Koopman

Cabernet Cantor, Cabernet Cortis, Rondo (2020, wijn rood, droog)

Wijngaard Kruisboom

Cuvée Albert (2021, wijn wit, droog)

Wijngaard Zuid-Veluwe

Cabernet Cortis Rose (sprankel) (2022, parel rosé, droog)

Wijngoed Montferland

- Maria Elisabeth (2022, wijn wit, droog)
- Wals Brut (2021, mousserend wit, brut)
- Rose bubbel (2022, parel rosé, droog)

Wijngoed Wilgenhorst

- Diva (2021, wijn rood, droog)
- Zuyderzee (2022, parel wit, droog)

Wijnhoeve De Heikant

- Parelwijn (2021, Parel Rosé, Droog)

Wijnhoeve Middeldorp

- Cuvee Filip (2022, wijn wit, droog)

Wijnkasteel Vandeurzen

- Grüner Veltliner Prestige (2020, wijn wit, droog)

Bronzen Medailles

Een bronzen medaille wordt uitgereikt aan wijnen die gemiddeld 3,5 tot 4 punten hebben gekregen van de keurders. In 2023 zijn 87 wijnen met brons onderscheiden.

Wijnen met een bronzen medaille bij de Wijnkeuring van de Lage Landen 2023 zijn (in alfabetische volgorde per wijngaard):

Betuws Wijndomein

- LingeWit Blanc de Noir (2022, wijn blanc de noir, droog)

Carrijn

- Oudenhoofs Aperitiefskei (2021, wijn wit, zoet)
- ROOD 2021 (2021, wijn rood, droog)

Catharinahoeve - Elmare

- Blomme (2021, wijn rood, droog)

Chateau Du Tets

- Rondo (2020, wijn rood, droog)

Coteaux Des Avelines

Evasion (2022, wijn wit, droog)

De Wijnmakers

Maître (2021, wijn wit, droog)

Witte ROS (2022, wijn wit, droog)

ROSé (2022, wijn rosé, droog)

Domein De Lage Wijn Aard

Solaris (2022, wijn wit, droog)

Domein Tussen Rug En Rijn

Thymseberg (2022, wijn wit, droog)

Farm Fields

Celtic Fields Wit (2018, mousserend wit, Extra brut)

Het-Welvaeren

Het-Welvaeren Wit (2022, wijn wit, droog)

Den Toren Rosé (2022, wijn rosé, droog)

Maronesse

Opa's Trots (2021, wijn wit, droog)

Fruitige Polder (2022, wijn wit, droog)

Polder Pionier (2022, wijn wit, droog)

Fruitige Polder (2021, wijn wit, droog)

Kus van de Polder (2021, wijn rosé, droog)

Kus van de Polder (2022, wijn rosé, droog)

Polder Passie (2019, wijn rood, droog)

Op Joarum

Ooievaar (2022, wijn wit, droog)

Overst

O'Soleil (2022, wijn wit, droog)

Muller Thurgau (2021, wijn wit, droog)

Auxerrois (2022, wijn wit, droog)

Petrushoeve

Petrushoeve Solaris (2022, wijn wit, half droog)

Petrushoeve Cabernet Cortis (2020, wijn rood, droog)

Sint-Catharinadal

Norbertus (2022, wijn wit, droog)

Smaak Van Bilderhof

Dordtsche Bubbel (2022, mousserend wit, extra brut)

Verlooy Winery

CYANUS Auxerrois Chardonnay Barrique (2022, wijn wit, droog)

CYANUS Auxerrois Chardonnay (2022, wijn wit, droog)

ROSSELA Pinot Noir (2022, wijn rosé, droog)

Vignoble des Agaises

Ruffus-Brut Sauvage (Geen, mousserend wit, brut nature)

Ruffus- Chardonnay Brut (Geen, mousserend wit, extra brut)

Ruffus-Grand millésime 2018 (2018, mousserend wit, Extra brut)

Wijndomein De Koen

Langedijker Pracht (2022, wijn wit, droog)

Wijndomein En Passant

En Passant Wit (2022, wijn wit, droog)

En Passant rosé (2022, wijn rosé, droog)

Wijndomein Kapèlkeshof

Puur (2022, Wijn Wit, Zoet)

Cuvée de Raum (2022, wijn wit, droog)

Kristal (2019, mousserend wit, extra brut)

Wijndomein Sassenbroek

Claire Martin Blanc de Blancs (2019, mousserend wit, brut nature)

Wijndomein St. Martinus

Ubuntu (2021, wijn wit, droog)

Cuvée Texere (2021, wijn wit, droog)

Parkheuvel (2021, wijn wit, droog)

Gerardushoeve Wit (2022, wijn wit, droog)

Josefien 2021 (2021, wijn wit, droog)
Oostwegel Judith Hommage (Geen, wijn wit, droog)
Hemels Roze (2022, wijn rosé, droog)
Oostwegel WIJn 265 Rose (2022, wijn rosé, droog)
Gerardushoeve Rose (2022, wijn rosé, droog)
Cuvee Patrick (2019, wijn rood, droog)
Gerardushoeve Rood (Geen, wijn rood, droog)
Funkelwien 2018 (2018, mousserend wit, Extra brut)
Gerardus Brut (2018, mousserend wit, Extra brut)
Francisca 2019 (2019, mousserend rosé, Extra brut)

Wijndomein Veurs

Arthur (2022, wijn rood, droog)

Wijndomein Vigna

Lorenzo (2019, wijn wit, droog)
Felipe (2020, wijn rood, droog)
Oliver (2020, mousserend wit, Brut nature)

Wijngaard Aan De Breede Beek

Muscato Dessert (2022, wijn wit, half zoet)
Regent (2019, wijn rood, droog)
Regent (2020, wijn rood, droog)

Wijngaard De Frysling

Frysling droge witte wijn (2022, wijn wit, droog)
Frysling blanc de noir (2022, wijn blanc de noir, droog)
Frysling Brûswyn Johanniter (2019, mousserend wit, brut)

Wijngaard De Linie

De Linie Rood (2022, wijn rood, droog)

Wijngaard De Rijsakker

Souvignier Gris (2022, wijn wit, droog)
Solaris (2022, wijn wit, droog)
Belle(n) van Rumpt (2019, mousserend wit, extra brut)

Wijngaard Hesselink

Souvignier Gris (2022, wijn wit, droog)

Wijngaard Hof Van Twente

Twentewijn Sueterie Sprankel (2021, mousserend wit, extra brut)

Wijngaard Ten Gaerde

ten Gaerde WIT Müller Thurgau 2022 (2022, wijn wit, droog)

ten Gaerde WIT Johanniter - Solaris 2022 cuvée Lien (2022, wijn wit, droog)

ten Gaerde WIT Sauvignier Gris 2022 (2022, wijn wit, half droog)

ten Gaerde WIT Johanniter 2022 (2022, wijn wit, droog)

ten Gaerde ROSE Pinot Noir 2022 (2022, wijn rosé, droog)

ten Gaerde ROSE Rondo - Cabernet Cortis 2022 cuvée Jill (2022, wijn rosé, droog)

Wijngaard Zuid-Veluwe

Cabernet Blanc (2022, wijn wit, droog)

Wijngoed Montferland

KHB rood (2021, wijn rood, droog)

Wijngoed Wilgenhorst

Tulp (2022, wijn wit, droog)

Wijnhoeve Middeldorp

Jonker's Wit (2022, wijn wit, droog)

Wijnkasteel Vandeurzen

Pure White Chardonnay (2020, wijn wit, droog)

Chardonnay Carat (2020, wijn wit, droog)

Albarino (2022, wijn wit, droog)

Tempranillo (2019, wijn rood, droog)

Wijnmakerij Zaerums Genieten

Ruskes Roeëd (2022, wijn rood, droog)

Druivenrassen

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de druivenrassen die onder andere in de gekeurde wijnen zijn gebruikt.

Voor witte/gris druiven:

Albarino, Auxerrois, Bacchus, Bronner B, Cabernet Blanc, Calardis, Chardonnay, Gewürztraminer, Grüner Veltliner, Helios, Johanniter, Kerner, Merzling, Muscaris, Müller Thurgau, Ortega B, Phoenix B, Pinot Blanc, Pinot Gris, Riesling, Sauvignac, Solaris, Souvignier Gris, Villaris en Viognier.

Voor blauwe druiven:

Acolon, Bolero, Cabaret Noir, Cabernet Cantor, Cabernet Cortis, Cabernet Dorsa N, Cabernet Franc, Cabertin, Dornfelder, Frühburgunder N, Gamay N, Johanniter, Lemberger, Merlot, Merlot N, Meunier N, Monarch, Muscat Bleu N, Palatina, Pinot Noir, Pinotin, Regent, Rondo, Salomé, Satin Noir N en Tempranillo.

Van de meestgebruikte druivenrassen volgt op de volgende pagina's een korte beschrijving van het ras met de kruising (welke rassen zijn gekruist om deze ras te maken), de ontwikkelaar/kruiser (indien bekend) en de soort wijn die hiermee kan worden geproduceerd.

Druivenrassen wit/gris

Auxerrois

Kruising

Heunisch Blanc x Pinot

Soort wijn

Door de zachte, ronde structuur is deze druif zeer goed geschikt voor droge wijnen. De volle body met een rijk bouquet met smaken van kweepeer, meloen en pruimen kenmerken de wijn van Auxerrois.

Cabernet Blanc

Kruising Cabernet Sauvignon x resistent ras.
Door Zwitser Valentin Blattner
Soort wijn Deze druif doet denken aan een elegante Sauvignon. Rijpe aroma's van passievruchten, lychee en groene paprika zijn mogelijk.

Calardis

Kruising CALARDIS MUSQUE X SEYVE VILLARD
Door Geilweilerhof (JKI)
Soort wijn The wine is characterized by a finesse-rich aroma of exotic fruits and a fine, spicy bouquet. Due to its tangy acidity, the variety is also very suitable as a base wine for sparkling wine.

Chardonnay

Kruising Gouais Blanc (Heunisch) x Pinot
Soort wijn Deze druif geeft fruitige wijnen met aroma's van meloen, abrikozen en rijpe ananas. Met vergisting/rijping op hout ontstaan aroma's van vanille, karamel en gedroogd fruit.

Johanniter

Kruising Riesling x Fr 589- 54 (vele generatiekruising van oa. Pinot blanc, chasselas blanc).
Door Staatliches Weinbauinstitut Freiburg
Soort wijn Deze druif heeft krachtige, fruitige, rieslingachtige aroma's met rijpe zuren. Aroma's van meloen, limoen en kweepeer.

Merzling

Kruising

Seyval blanc x Fr 379 – 52
(kruising Riesling Weiss x Pinot gris)

Door

Taatliches Weinbauinstitut
Freiburg

Soort wijn

Fruitige aroma's, redelijke
neutraal met rijpere zuren.

Muscaris

Kruising

Solaris x Muscat Geisenheim
6493 (vele generatiekruising van
oa Muscat ottonel x Seyanets
malengra x Amurensis ruprecht)
Staatliches Weinbauinstitut
Freiburg

Door

Soort wijn

Intens bouquet van muskaat en
tropisch fruit met licht rokerige
tonen, krachtige aroma's met
een intensieve zuren.

Pinot Blanc

Kruising

Mutatie van Pinot Noir

Soort wijn

Deze druif is meest geschikt om
droge witte wijn te maken. De
smaak is sterk verwant aan de
Chardonnay en Auxerrois, iets
minder vol van smaak. Aroma's
van perzik en appel.

Pinot Gris

Kruising

Mutatie van Pinot Noir

Soort wijn

Dit druiven ras geeft soepele
wijnen met fijne fruitige
aroma's van peren en perziken.
De wijnkleur is goudgelig.

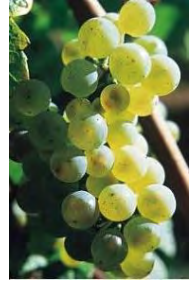
Riesling

Kruising

Oorspronkelijk zou het een afstammeling zijn van de Heunisch-druif en een Traminer variant.

Soort wijn

De typische Riesling heeft een bleekgele, naar groengeel tenderende kleur. In de geur domineren perzik of appel. De smaak wordt gekenmerkt door pittig zuur.

Solaris

Kruising

Merzling x Geisenheim 6493 (vele generatiekruising van oa Muscat ottonel x Seyanets malengra x Amurensis ruprecht)

Soort wijn

Aromatisch, zeer krachtig, vol, fruitig, met aangename zuren. Uitgesproken fruitigheid van kweeper, mirabelle, amandel en karamel kan worden bereikt.

Souvignier Gris

Kruising

Cabernet Sauvignon x Bronner (kruising Merzling x Zarya Severa x St. Laurent)

Door

Staatliches Weinbauinstitut Freiburg

Soort wijn

Vergelijkbaar met een neutrale tot licht fruitige witte Bourgondië. Het bouquet toont de verscheidenheid subtiele fruit aroma's van meloen, abrikozen konfijt en kweeper sap. De wijn wordt gekenmerkt door fijne, fruitige zuren en delicate tannines, met een lange afdronk.

Druivenrassen blauw

Cabernet Cantor

- Kruising Seibel 70-53 X (Merzling X (Zarya severa X Muskat Ottonel))
- Door Staatliches Weinbauinstitut Freiburg
- Soort wijn Wijn kenmerkt zich door een diepe kleur, en kruidige smaak; typisch lichte Cabernet/Merlot wijn.

Cabernet Cortis

- Kruising Cabernet Sauvignon x Solaris
- Door Staatliches Weinbauinstitut Freiburg
- Soort wijn Volledige rijpe druiven geven een intense Cabernet wijn met diep rode/paarse kleur. Smaak van vers gemalen peper, cassis en rijpe vlierbessen. De tanines in de Cabernet Cortis maakt het een ideale druif voor een lange rijping op hout of in de fles.

Cabaret Noir

- Kruising Cabernet Sauvignon x resistente ras
- Door Zwitser Valentin Blattner
- Soort wijn De wijnen van deze druif tonen een discreet karakter van Cabernet met een neus van donkere ker sen en jenerverbes. Smaken van kruidnagel en peper met rijpe ronde tanines.

Dornfelder

Kruising
Door

Helfensteiner x Heroldrebe
 August Herold van het instituut
 in Weinsberg in Duitsland
 De Dornfelder geeft een
 dieprode kleur. De geur is die
 van besfruit, aardbei of
 framboos. Het is een
 fruitgedomineerde wijn. Ook kan
 er rosé wijn van gemaakt
 worden.

Monarch

Kruising

Merzling X (Saperavi severnyi X
 Muskat Ottonel)) X Dornfelder
 Door
 Norbert Becker van het
 Staatlichen Weinbauinstitut
 Freiburg

Soort wijn

De wijnen zijn krachtig,
vruchtig en zijn tanninerijk

Pinot Noir

Soort wijn

De aroma's variëren afhankelijk
van de rijping van aardbeien
naar kersen tot rijpe pruimen en
zwarte bessen. Begeleitend zijn
hints van rozemarijn en munt.
Gerijpte Pinot Noir wijnen tonen
een fijne nootachtige bitterheid.

Pinotin

Kruising

Pinot Noir x resistente ras

Door

Zwitsers Valentin Blattner

Soort wijn

Zoals de naam aangeeft doet dit
denken aan de Pinot Noir. In het
glas is deze wijn wat dieper rood
en wordt gekenmerkt door zachte
tannines en duidelijk aroma's
van bosvruchten.

Rondo

Kruising

Zarya Severa x Saint Laurent
Forschungsanstalt Geisenheim

Door

Soort wijn

Zeer geschikte druif om te gebruiken in een cuvée, vanwege de dieprode kleur en bij voldoende rijpheid een lichte zuur, volle fruitige wijn met aroma's van zoete kersen en wilde bessen.

Regent

Kruising

Chamboucin x Diana (Silvaner x Mueller Thurgau)

Door

Julius Kühn-Institut (JKI)
Bundesforschungsinstitut für Kulturpflanzen Institut für Rebenzüchtung Geilweilerhof

Soort wijn

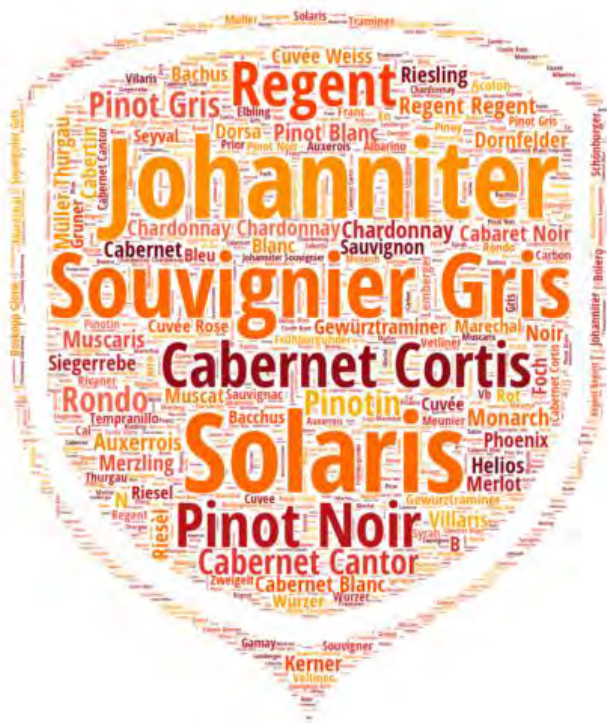
Regent wijn komt in de buurt van Merlot. Neus van rijpe pruimen, kersen en rode paprika zijn kenmerkend. Langdurige schil-weking geeft een donkerrode tanninerijke wijn.

Bronnen

Om dit document op te stellen zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Inschrijfformulieren Wijnkeuring Lage Landen 2023
- Websites van:
  - de deelnemende wijngaarden
  - www.praemierung-rlp.de
  - www.rebschule-freytag.de
  - www.vivc.de
  - www.wbi-bw.de
  - dewijnhoek.nl
  - wikipedia.org
  - www.nederlandsewijninfo.nl

WIJNKEURING VAN DE LAGE LANDE

Satin
Johanniter Souvignier
Pinot Gris